

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ & ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2

Θ. Γεωργακοπούλου

Δεκέμβριος 2020

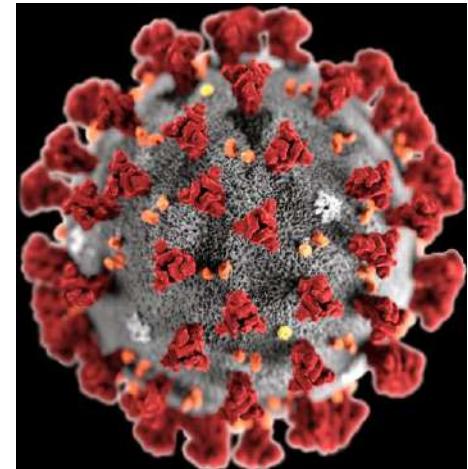
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Γενικά στοιχεία για τη νόσο COVID-19
2. Επιδημιολογικά δεδομένα
3. Ανάπτυξη εμβολίων
4. Διαχείριση εμβολιαζόμενων στα εμβολιαστικά κέντρα
5. Χαρακτηριστικά εμβολίου Pfizer-BioNTech
6. Στοιχεία απόψυξης, ανασύστασης και χορήγησης του εμβολίου
7. Ειδικές προφυλάξεις
8. Ανεπιθύμητες ενέργειες
9. Αλγόριθμος αναφυλαξίας
10. Έλεγχος ποιότητας καλών πρακτικών

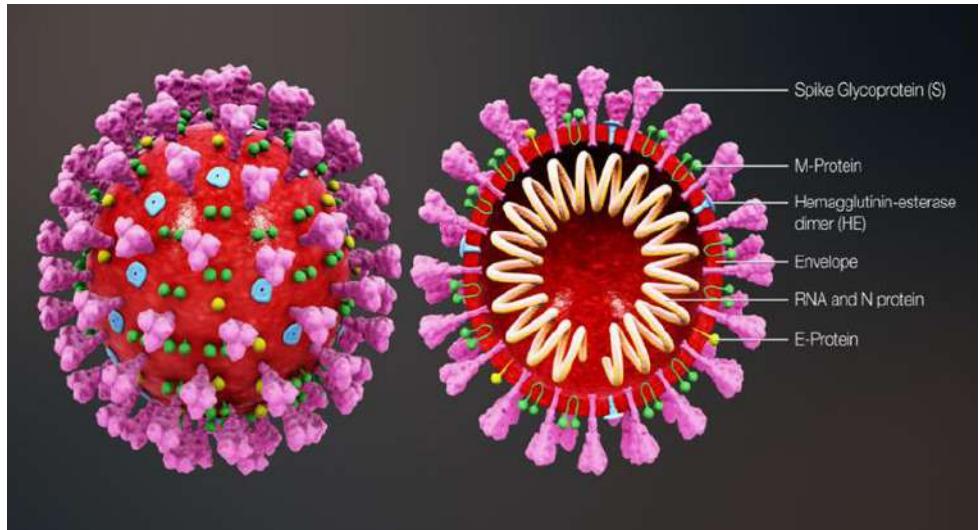
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ✓ 12/2019: ενημέρωση του Π.Ο.Υ από τις Κινεζικές αρχές (Wuhan) για περιστατικά πνευμονίας άγνωστης αιτιολογίας
- ✓ 1/2020: απομόνωση νέου ιού ως αιτιολογικού παράγοντα
- ✓ **ιός SARS-CoV-2:** ομάδα κορωνοϊών
 - ✓ SARS και MERS επιδημίες τελευταίας 20 ετίας
- ✓ **COVID-19:** νόσος οφειλόμενη στον ιό SARS-CoV-2
- ✓ ταχεία παγκόσμια εξάπλωση
- ✓ 11/3/2020: κήρυξη πανδημίας από Π.Ο.Υ

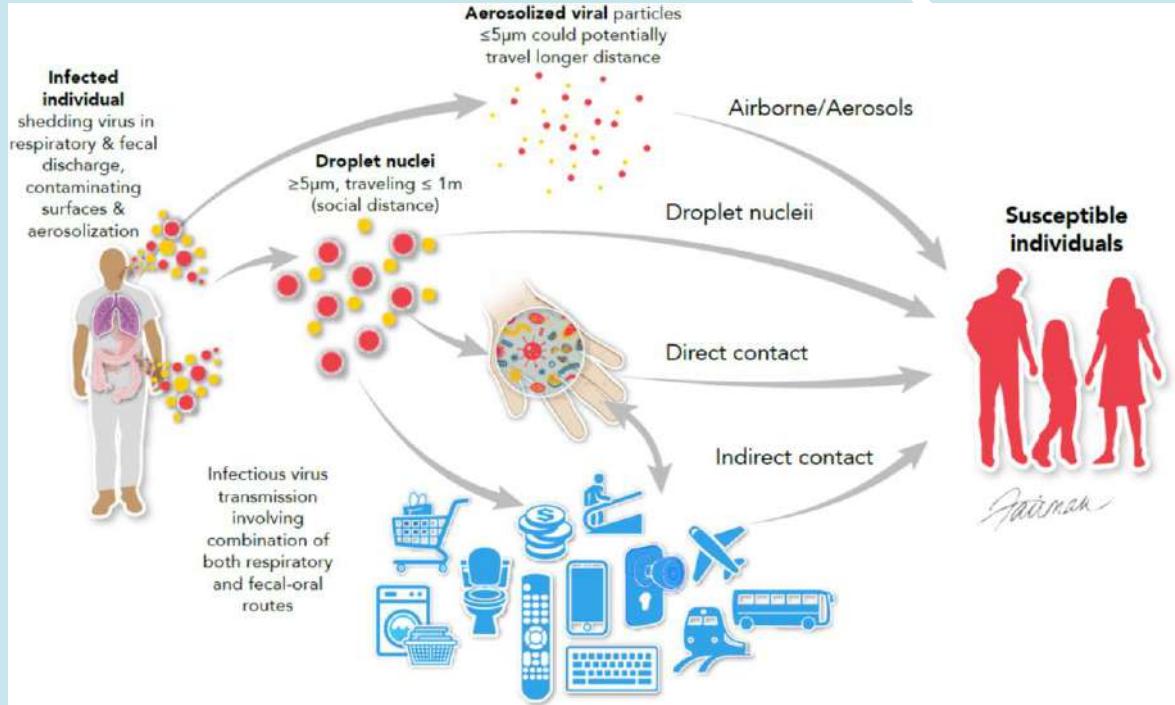
SARS-CoV-2

- ✓ RNA ιός (διαμέτρου 60-140 nm)
- ✓ Σχήμα κορώνας
- ✓ Περιβάλλεται από μεμβρανώδη εξωτερικό φάκελο
- ✓ Πρωτεΐνες σε σχήμα ακίδας (spike)

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ

- ✓ με σταγονίδια
- ✓ μέσω αερολύματος
- ✓ με άμεση επαφή με μολυσμένο άτομο
- ✓ με έμμεση επαφή με μολυσμένα αντικείμενα

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

- Χρόνος επώασης: **2-14** ημέρες
- Συνήθη συμπτώματα:
 - ✓ πυρετός
 - ✓ ξηρός βήχας
 - ✓ δυσκαταποσία
 - ✓ κεφαλαλγία
 - ✓ μυαλγίες
 - ✓ κόπωση
 - ✓ νέα απώλεια γεύσης – όσφρησης
 - ✓ διάρροια – έμετοι
- Νοσούν βαρύτερα άτομα με υποκείμενα νοσήματα
- ≈80% των προσβληθέντων παρουσιάζουν ήπια ή καμία συμπτωματολογία

Συμπτώματα νόσου COVID -19

Αναγνωρίστε τα συμπτώματα της νόσου που μπορεί να περιλαμβάνουν

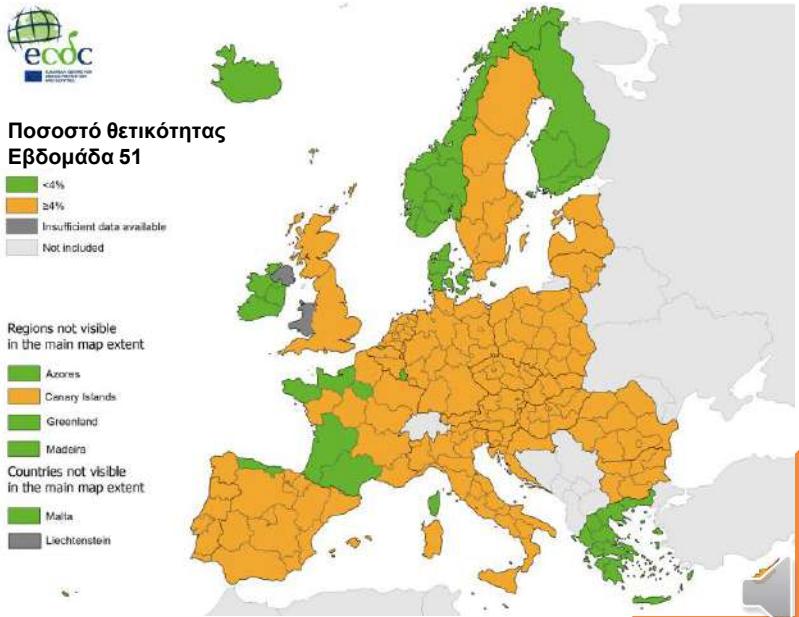
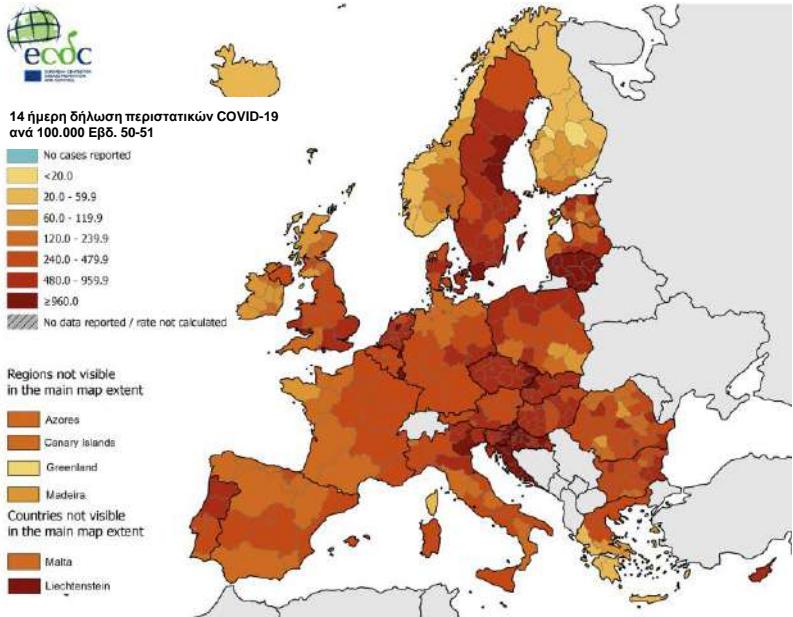
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Δεκέμβριος 2020

✓ Συνεχής ↑ κρουσμάτων και θανάτων

Π.Ο.Υ: 27 Δεκεμβρίου 2020

- ✓ > 79.062.802 επιβεβαιωμένα κρούσματα
- ✓ > 1.751.311 θάνατοι

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΜΒΟΛΙΩΝ

- ✓ ριζική αποτελεσματική θεραπεία δεν υπάρχει προς το παρόν
- ✓ **ΕΜΒΟΛΙΑ: αποτελεσματικότερος τρόπος ελέγχου εξάπλωσης της νόσου**
- ✓ συνεργασία επιστημόνων, εταιρειών, οργανισμών σε όλο τον κόσμο → παραγωγή εμβολίου
- ✓ χαρακτηριστικά εμβολίων
 - ❖ αποδεκτό προφίλ ασφάλειας
 - ❖ ανοσογονικά
 - ❖ αποτελεσματικά
- ✓ Δεκέμβριος 2020
 - ❖ >100 υποψήφια εμβόλια
 - ❖ 50 διαφορετικά εμβόλια σε στάδια κλινικών δοκιμών
 - ❖ 11 σε στάδια ελέγχου ΦΑΣΗΣ III

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΕΜΒΟΛΙΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΝΟΣΟΥ COVID-19

- ✓ Εξασθενημένος αδενοϊός πιθήκου λειτουργεί ως μεταφορέας της γενετικής πληροφορίας της πρωτεΐνης S της επιφάνειας του ιού SARS-CoV-2
- ✓ Μόριο mRNA περιέχει τη γενετική πληροφορία για την πρωτεΐνη S της επιφάνειας του ιού SARS-CoV-2

Vaccine Candidates in Late-Stage Trials

Viral vector vaccine

The spike protein gene of the coronavirus is inserted in a harmless chimpanzee virus which is genetically changed so that it cannot grow in humans.

Coronavirus

mRNA vaccine

Scientists generate an mRNA sequence of the spike protein and swath it in a lipid coating. Once in cells, the mRNA sequence replicates

Spike protein sequence

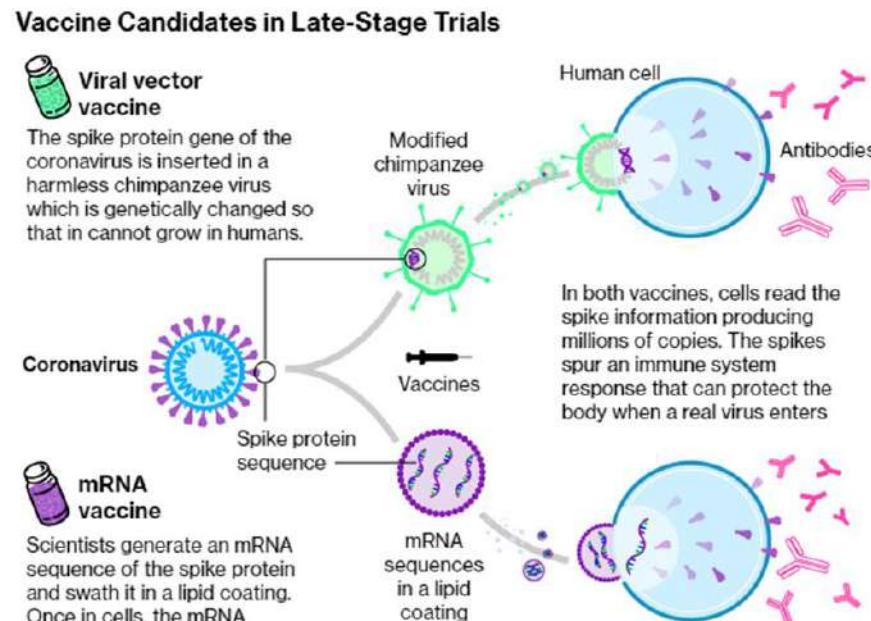

Modified chimpanzee virus

Vaccines

mRNA sequences in a lipid coating

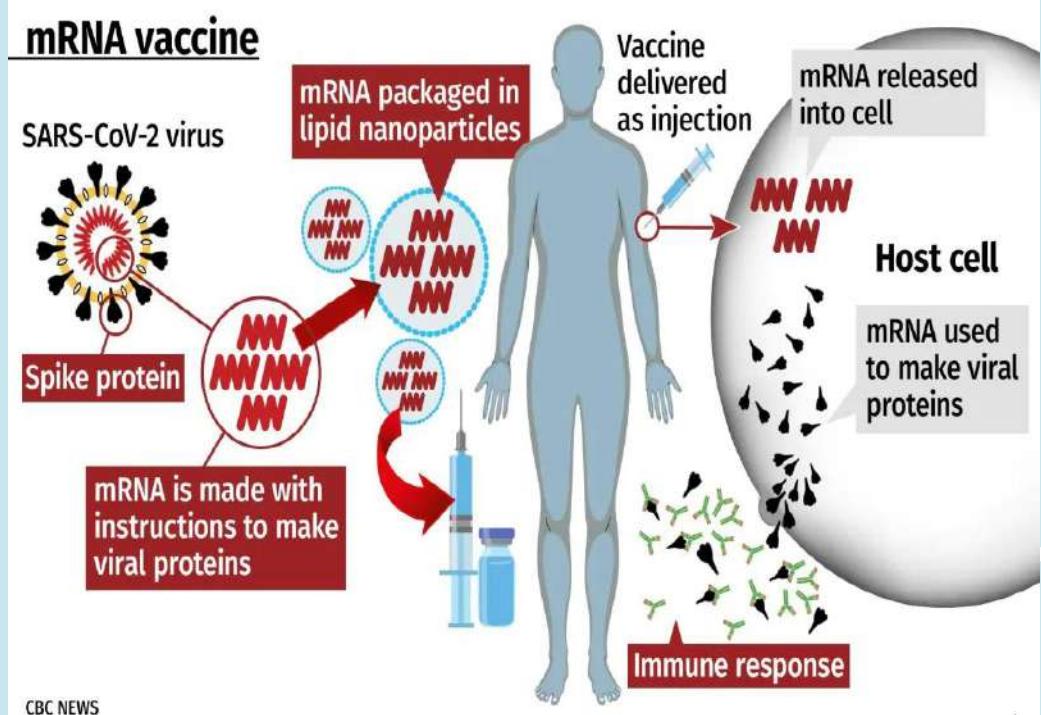

Sources: University of Oxford, AstraZeneca, Pfizer, Bloomberg research

ΕΜΒΟΛΙΑ mRNA

- ❖ Μόριο mRNA
 - ❖ Γενετική πληροφορία για τη πρωτεΐνη S σε σχήμα ακίδας στην επιφάνεια του ιού
 - ❖ Περίβλημα λιπιδίων
- ↓
- ❖ Εισαγωγή mRNA μορίου στα κύτταρα του ξενιστή με αποτέλεσμα την παραγωγή πρωτεΐνης S
 - ❖ Ανοσολογική απάντηση (παραγωγή Abs και ενεργοποίηση T-κυττάρων)
 - ❖ Το μόριο mRNA δεν εισέρχεται στον πυρήνα του κυττάρου και αποδομείται μετά τη μετάδοση της πληροφορίας

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΑΔΩΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

- Σε αρχικό στάδιο και με βάση τη διαθεσιμότητα των εμβολίων, ο εμβολιασμός θα διενεργηθεί σύμφωνα με **κριτήρια προτεραιοποίησης** και θα απευθύνεται σε ομάδες πληθυσμού που βρίσκονται σε αυξημένο κίνδυνο επαγγελματικής έκθεσης, σοβαρής νόσησης και αυξημένης θνητότητας.
- Στις ομάδες αυτές περιλαμβάνονται:
 - ✓ Υγειονομικοί και προσωπικό κοινωνικών υπηρεσιών
 - ✓ Διαμένοντες και προσωπικό μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων, δομών φροντίδας χρονίων πασχόντων και κέντρων αποκατάστασης
 - ✓ Άτομα >60 ετών
 - ✓ Ενήλικες <60 ετών με υποκείμενα νοσήματα

Σε τελική φάση, στόχος είναι να εμβολιαστεί όλος ο ενήλικος πληθυσμός

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟ ΕΜΒΟΛΙΑΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Οι πολίτες προσέρχονται στο Εμβολιαστικό Κέντρο με προκαθορισμένο ραντεβού.
- Κατά την προσέλευση γίνεται έλεγχος του ραντεβού και καταχώρηση στο ηλεκτρονικό σύστημα.
- Γίνεται ηλεκτρονική συνταγογράφηση του εμβολίου.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

Φυλλάδιο με «πληροφορίες για τον εμβολιασμό COVID-19» (Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο, Παράρτημα Α)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Πληροφορίες για τον εμβολιασμό COVID-19

Καλώς ήλθετε στο εγδιαλεξτικό μας κέντρο!

Η απόφοιτη να εμβολιαστεί με το εμβόλιο COVID-19 δύκινει υπερβαθύτητα απέναντι στον εαυτό της, στα μέτρα που περιβάλλοντάς της και την κοινωνία. Βραχιονάστε στο μέσο μας ποντίκια, σαν έχεις πειστείται βραχιός, και έχει προκαλέσει εκαπούλιρα κρουαζάτα και βασικότερα ποντίκια, ανά έχει αλλάξει σημαντικά και την καθημερινότητά μας. Είμαστε δύνας τυχεροί που στη γραφή μας έχει ξεκίνησα ο εμβολιασμός με στόχο την πρόληψη της νόσου COVID-19. Όπως συμβαίνει και σε όλες χώρες, το εμβόλιο θα διατηρηθεί αρκετά στα μέτρα που κινήθηκαν περιοδικά από την αυτημένη άνθηση στον ίδιο, δημόσια υγειονομικά, καθώς και σε εξέλιξη που κινήθηκαν περιοδικά από επιπλέοντες υποκείμενα νοσημάτων στην οινόπνευμα στην οινόπνευμα στην οινόπνευμα πλήρωμα.

Πώς έρουμε ότι το εμβόλια COVID-19 είναι ισχρά;

Η κυκλοφορία των εμβολίων αυτών σε σύγχρονο σχετικά χρονικό διάστημα δεν προγραμματίζεται σε βάρος του ελέγχου που αφορά την ποιότητα και την ασφαλεία τους. Όπως όλα τα εμβόλια, έτσι και το εμβόλιο για τη νόσο COVID-19 έχουν περάσει από συντροφό έλεγχο, που περιλαμβάνει πολλά στόιμα και κλινικές μελέτες σε διάφορες χώρες και άτομα. Αυτές οι μελέτες σχεδιαστηκαν ώστε να εντοπίσουν συντριπτικές ανεπιθύμητες ενέργειες. Στη συνέχεια, τα διάφορα τους ελέγχουν από ανεξάρτητες επιστημονικές οργανώσεις, διεθνείς οργανώσεις και την ποιότητα συμβασιούσατη επιτροπή για την ισχρότητα των εμβολίων, πριν από την τελική έφορη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων. Επίπλου, οι παρασευτήστες εποιεύνες έχουν αναλύσει τη δέσμευση να παρακολουθούν και να καταγράφουν συνεχός και συστηματικά, σε συνεργασία με τις υγειονομικές αρχές της κάθε χώρας, ταχύτην ανεπιθύμητες ενέργειες και μετά την κυκλοφορία των εμβολίων αυτών.

Οι παρέχουν το εμβόλιο COVID-19 μακροχρόνια προστασία;

Τα περισσότερα εμβόλια COVID-19 χρειάζονται δύο δόσεις, για να έναιση αποτελεσματικά. Εκτός από τις νοικιές ακόμα για να γνωρίζουμε αν το εμβόλιο περάσει

μακροχρόνια προστασία. Επομέ, δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα που να υποστηρίζουν την ανάγκη ή μη του εμβολιασμού στόμου που έχουν ήδη νοσήσει από τον καρκινό. Είναι όμως ενθαρρυντικό το γεγονός ότι, σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε μέχρι σήμερα, τα περισσότερα δάπτημα που αναφέρονται από την πάθηση COVID-19 ανατίθεσαν αντανάκλαση που τα προστατεύει από την επαναλήψη.

Τι ανεπιθύμητες ενέργειες πρέπει να περιμέναμε μετά τον εμβαλισμό;

Οι πιο συνηθισμένες ανεπιθύμητες ενέργειες που πιθανόν να εμφανιστούν μετά τον εμβαλισμό είναι πόνος, στο σημείο της έντασης, μερικές φορές, πονοκέφαλος, μιακήνες αρθρολύγες, κάπως λίγο, ή περιπέτει. Αυτές έχουν συγκρίσεις στις νεαρότερες ηλικίες. Όλες, όμως, υποχρεούν σύντομα. Δεν πρέπει να ασκ. στηριγμάτων, είναι ενδιαφέρη ότι ο οργανισμός διας αντανακλάται στο εμβόλιο και δεν πρέπει να εσες αποκρείσουν από το να κάνετε τη 2^η δόση εμβολίου στο χρονικό διάστημα που συστήνεται. Στην περίπτωση που τα συμπτώματα απημάνουν ή ανησυχεύτε, επικοινωνήστε με το γιατρό σας, ή το εμβολιαστικό κέντρο.

Εδώ στο παρελθόν έχετε παρουσιάσει ασθερή αλλεργική αντίδραση που έχει χρειαστεί απαγόρευση με ενέδρα φάρμακα ή με νοσηλεία, ο εμβολιασμός σας, δεν πρέπει να γίνεται με προσθήκη σε αρθρολυγικό κέντρο που να υποβάλει να συντητωστει τυχόν εκδήλωση ασθερή αλλεργίας. Επομέ, θα πρέπει να ανησυχείστε το προσωπικό του εμβολιαστικού κέντρου.

Εφόσον το επιλέγετε, μπορείτε να αναφέρετε πιθανολογούμενες ανεπιθύμητες αντίδρασης που θα σχετίζονται με τη λήψη του εμβολίου COVID-19, στη σελίδα του Ελληνικού Οργανισμού Φαρμάκων συμπληρώνοντας την Κίτρινη Κάρτα (<https://www.eof.gr/web/guest/yellowcardgeneral>).

Γιατί θα εξικούσισμα την χρειάζουμε μέτρα απομικής προστασίας μετά τον εμβαλισμό;

Είναι γενονός ότι, το πρώτο διάστημα μετά τον εμβαλισμό το μέτρο προστασίας δύναται να υποτελέσει των χερών, η χρήση μάσκας και η τήρηση αποστάσεων θα εξικουρώσουν να έλθει απορρίπτη. Αυτό διότι κανένα εμβόλιο δεν είναι 100% αποτελεσματικό και ο ίδιος θα εξικουρώνει να κυκλοφορεί στην κοινότητα μέχρι να ευθείαστε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού. Όσο πιο πολλοί εμβολιαστούν, τόσο πιο γρήγορα θα περιοριστεί η κυκλοφορία του ιού στην κοινότητα.

Με τον σημερινό παραδειλεξτικό μας θα μπορέσουμε στον έλεγχο της πανδημίας!

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

- ✓ Να συμπληρωθεί το «Ιατρικό ιστορικό – Σύσταση εμβολιασμού για COVID-19»
(Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο, Παράρτημα Β)
- ✓ Με βάση τις απαντήσεις στο ιατρικό ιστορικό και την κλινική κατάσταση του προσερχόμενου πολίτη, ο ιατρός του Εμβολιαστικού Κέντρου παίρνει την απόφαση για την πραγματοποίηση ή όχι του εμβολιασμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ- ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ COVID-19

Όνοματία Εμβολιαστικού Κέντρου			
Διεύθυνση Ερβολιαστικού Κέντρου			
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Συμπληρώνεται από εμβολιαζόμενο - επιβεβαιώνεται από δραστηρεύεται)	Όνοματεπώνυμο Ερβολιαζόμενου	ΑΜΚΑ	
Στοιχεία Επικοινωνίας			
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΗΓΟΥΣΣΑΣ ΝΟΣΗΣΗΣ COVID-19 (συμπτωματικής ή όχι)* (Συμπληρώνεται από εμβολιαζόμενο κατά την αναμονή)	Ιατρικό αποβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19 1. ΝΑΙ 2. ΟΧΙ	Σε περίπτωση θετικής απάντησης, πότε:	
ΑΤΟΜΙΚΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ* (οι αναπρόσθιτες κατηγορίες δεν αποτελούν απορία συνένδεση εμβολιασμού)		NΑΙ	ΟΧΙ
(Συμπληρώνεται από εμβολιαζόμενο κατά την αναμονή, επιβεβαιώνεται από τον ιατρό)	Αισθάνεστε αδιάθετος σήμερα; Έχετε διαγνωστεί με χρόνιο καρδιακό, πνευμονικό, νεφρικό, ή μεταβολικό νόσημα π. σπαχιαρίδη διεθή πάθη, ασθμα, αιμοτολογική, διαταραχή, ασπλινή, ανοσοσαπέρνετος, μεταιιδέανυστο ή έχετε λάβει σγουκί με ανοσοτροποποιητικά φέρματα; (Εάν ΝΑΙ υπογράμμιστε το αντίστοχο νόσημα)		
	Έχετε υπό μακροχρόνια αγωγή με αντιηρηπτικό ή ουσιών;		
	Σας χορηγήθηκε κάποιο εμβόλιο τις 2 προηγούμενες εβδομάδες;		
	Είχατε σημαντική αντίδραση σε προηγούμενο εμβόλιο COVID-19;		
ΑΝΤΕΝΔΕΙΣΕΙΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ (Συμπληρώνεται από τον ιατρό. Σε περίπτωση αντένδεσης δεν επιτρέπεται ο εμβολιασμός)	Είχατε παρουσίσει στο παρελθόν τηνασόδινη σιφαρής ανασυλεύσεως, που κυριάρχησε συγχρι με ενέσιμα φραμβών (αθρεναλίνη, κορτιζόνη) η νοσηλεία;		
	Είστε έγκυος ή ημιλάτετε;		
ΥΠΟΤΡΑΦΗ ΙΑΤΡΟΥ			

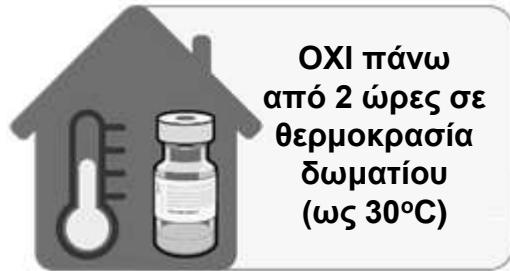
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΜΒΟΛΙΟΥ Pfizer-BioNTech (COMIRNATY)

- ✓ Δίσκοι εμβολίων : 195 φιαλίδια (975 δόσεις)
- ✓ 1 φιαλίδιο → 5 δόσεις 0,3 ml (30mcg)
- ✓ Χορήγηση: Ενδομυϊκά
- ✓ Χρόνος ζωής: 6 μήνες
- ✓ Διατήρηση: σε θερμοκρασία -80°C έως -60°C,
προστασία από έκθεση στο φως
- ✓ Διατήρηση στους 2°C - 8°C: μέχρι 5 ημέρες

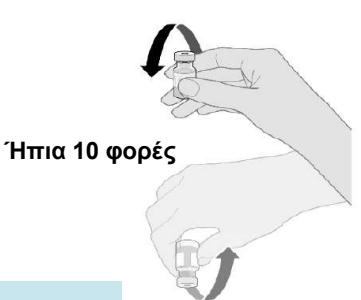
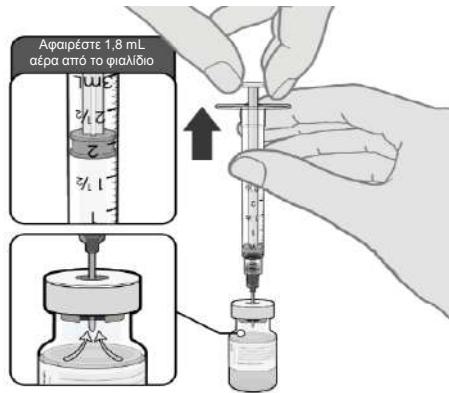
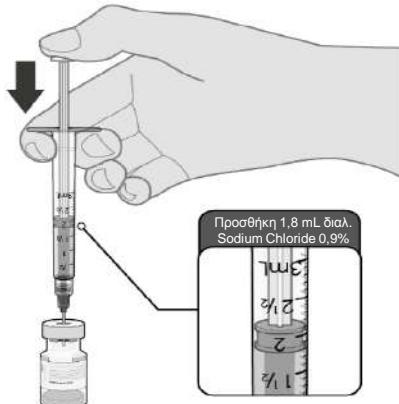
ΑΠΟΨΥΞΗ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

- ✓ Μεταφορά πακέτου φιαλιδίων από τη βαθιά κατάψυξη ψυγείο $2^{\circ}\text{C} - 8^{\circ}\text{C}$ → απόψυξη μέσα σε **3 ώρες**
- ✓ Προγραμματισμός αριθμού φιαλιδίων που θα χρειαστούν για την ημέρα/εβδομάδα
- ✓ Φύλαξη σε κατάσταση απόψυξης στους $2^{\circ}\text{C} - 8^{\circ}\text{C}$ για μέγιστο χρονικό διάστημα 5 ημερών
- ✓ Εναλλακτικά αποψύχεται σε θερμοκρασία δωματίου ($\omega\varsigma 30^{\circ}\text{C}$) σε **30 min**
- ✓ Μέγιστη διάρκεια παραμονής του φιαλιδίου σε θερμοκρασία δωματίου: **2 ώρες**
- ✓ Ήπια αναστροφή φιαλιδίου 10 φορές (προ ανασύστασης)
- ✓ **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Μην αναταράσσετε το φιαλίδιο
- ✓ Τα φιαλίδια που αποψύχονται **ΔΕΝ** επανα-καταψύχονται

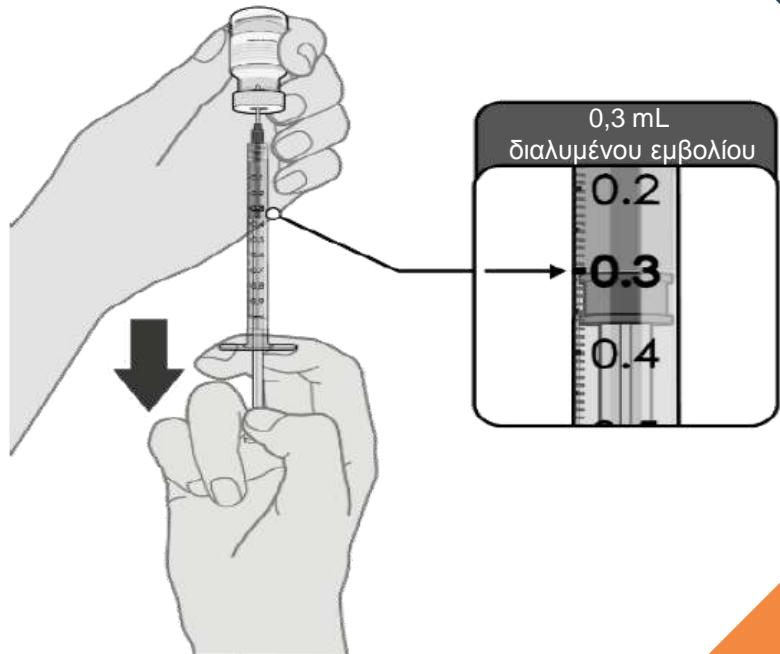
ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

- ✓ Καθαρισμός επιφάνειας φιαλιδίου με γάζα εμποτισμένη με αλκοολούχο διάλυμα
- ✓ Αναρρόφηση 1,8 mL διαλ. Sodium Chloride 0,9% από αμπούλα όγκου 2 mL
- ✓ Έγχυση του διαλύματος Sodium Chloride με άσηπτη τεχνική στο φιαλίδιο
- ✓ Αφαίρεση 1,8 mL αέρα από το φιαλίδιο για εξισορρόπηση της πιεσης
- ✓ Ήπια αναστροφή του φιαλιδίου (10 φορές)
 - ❖ υπόλευκο χρώμα
 - ❖ χωρίς ορατά σωματίδια
 - ❖ χωρίς αποχρωματισμούς
- ✓ Αναγραφή ημερομηνίας και ώρας ανασύστασης πάνω στο φιαλίδιο του εμβολίου

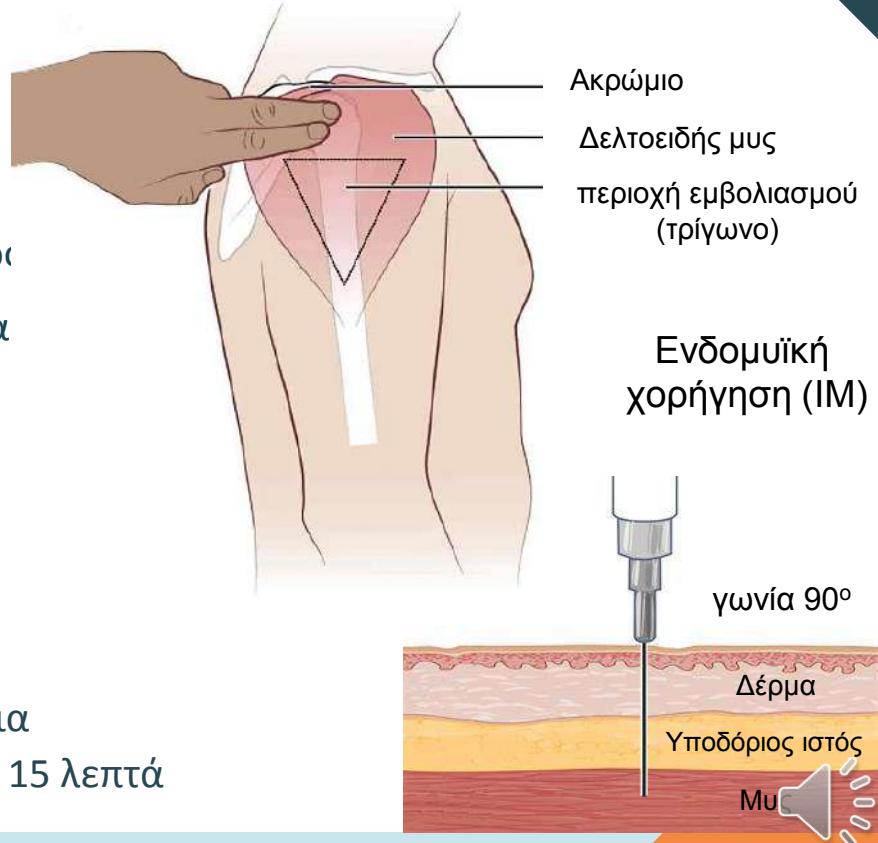
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΟΣΕΩΝ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

- ✓ Φιαλίδιο: περιέχει 5 δόσεις
- ✓ Καθαρισμός επιφάνειας φιαλιδίου με γάζα εμποτισμένη με αλκοολούχο διάλυμα πριν από κάθε αναρρόφηση
- ✓ Αναρρόφηση ποσότητας διαλύματος **0,3 ml/δόση**
- ✓ **Διασφάλιση λήψης σωστής ποσότητας διαλύματος**
- ✓ Χρήση μέσα σε διάστημα **6 ωρών** σε Θερμοκρασία δωματίου μετά την ανασύσταση

ΧΟΡΗΓΗΣΗ

- ✓ **2 δόσεις με μεσοδιάστημα 21 ημερών**
- ✓ Χορήγηση: **IM** στην περιοχή του δελτοειδούς
- ✓ Καθαρισμός δέρματος πριν τον εμβολιασμό
- ✓ Προσδιορισμός της σωστής περιοχής δέρματος
- ✓ Τοποθέτηση της βελόνας σε γωνία 90° (κάθετα στο σημείο εμβολιασμού ώστε να επιτευχθεί **IM** χορήγηση)
- ✓ Ένεση του εμβολίου στο μη επικρατές άκρο
- ✓ Ήπια αφαίρεση της βελόνας-σύριγγας
- ✓ Ελαφρά πίεση περιοχής με γάζα ή βαμβάκι
- ✓ Ο εμβολιαζόμενος θα πρέπει να παραμείνει για παρακολούθηση στο εμβολιαστικό κέντρο για 15 λεπτά

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- ✓ Κανένα εμβόλιο δεν προσφέρει 100% προστασία
- ✓ Προστατευτικός τίτλος αντισωμάτων αναπτύσσεται 7 ημέρες μετά τη χορήγηση της 2ης δόσης
- ✓ Δεν είναι γνωστός ο χρόνος διατήρησης των αντισωμάτων μετά τον εμβολιασμό
- ✓ **Συνέχιση εφαρμογής των προστατευτικών μέτρων**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ

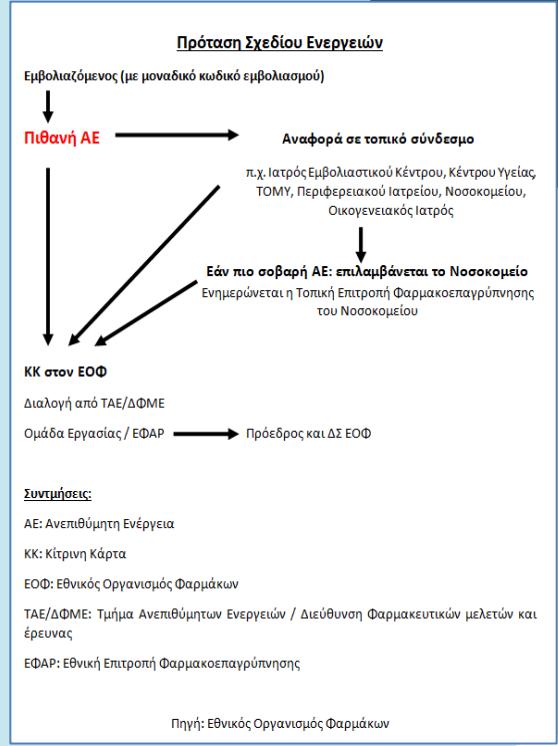
- ✓ Αναβολή εμβολιασμού ατόμων που παρουσιάζουν οξεία σοβαρή εμπύρετο λοίμωξη
- ✓ Απόλυτη αντένδειξη εμβολιασμού ατόμων με ιστορικό αναφυλακτικής αντίδρασης σε συστατικά του εμβολίου ή στην 1^η δόση του εμβολίου
- ✓ Αντένδειξη χορήγησης σε έγκυες και θηλάζουσες. Προγραμματισμός εγκυμοσύνης 2 μήνες μετά τη χορήγηση της 2^{ης} δόσης εμβολίου
- ✓ Προσεκτική χορήγηση σε άτομα με αιμορραγική διαταραχή ή υπό αντιπηκτική αγωγή όπως και με άλλες ΙΜ ενέσεις (σταθερή πίεση για 2 λεπτά στο σημείο της ένεσης και όχι τρίψιμο)
- ✓ Δεν υπάρχουν δεδομένα ασφαλούς συγχορήγησης με άλλα εμβόλια
- ✓ Ενημέρωση των εμβολιασθέντων για πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες του εμβολίου και παρακολούθηση για 15 min

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

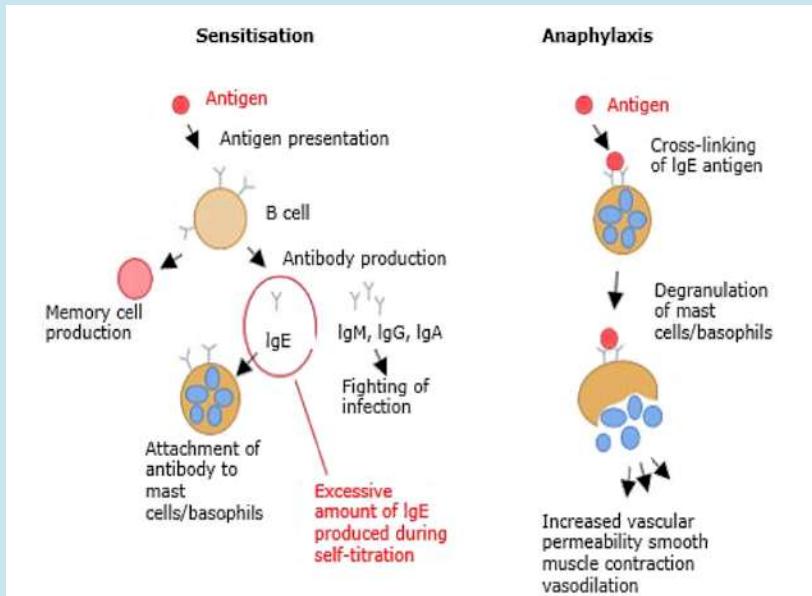
■ Πολύ συχνές, ήπιας/ μέτριας έντασης διάρκειας μερικών ημερών:	<ul style="list-style-type: none">✓ Άλγος στη θέση ένεσης (που τείνει να χειροτερεύει 1-2 ημέρες μετά τον εμβολιασμό), οίδημα κεφαλαλγία, αίσθημα κόπωσης, αρθραλγία, μυαλγία✓ πυρετός (πιο συχνά μετά τη 2^η δόση), ρίγη
■ Συχνές:	<ul style="list-style-type: none">✓ Ερυθρότητα στη θέση ένεσης, ναυτία
■ Όχι συχνές:	<ul style="list-style-type: none">✓ Λεμφαδενοπάθεια, αϋπνία, κακουχία, κνησμός στη θέση ένεσης, πόνος στα άκρα
■ Σπάνιες:	<ul style="list-style-type: none">✓ Οξεία περιφερική παράλυση του προσωπικού νεύρου

Μη συνήθη συμπτώματα που εμφανίζονται μετά τη χορήγηση εμβολίου πρέπει να αναφέρονται ΑΜΕΣΑ στους επαγγελματίες Υγείας που διενήργησαν τον εμβολιασμό και να δηλώνονται στην κίτρινη κάρτα ΕΟΦ

ΑΝΑΦΥΛΑΞΙΑ

- ✓ Αναφυλαξία μετά από εμβολιασμό αποτελεί εξαιρετικά σπάνια και δυνητικά απειλητική για τη ζωή ανεπιθύμητη ενέργεια
- ✓ Ταχεία έναρξη εντός λεπτών με ποικίλη βαρύτητα
- ✓ Δεν υπάρχει η ένδειξη από τις κλινικές δοκιμές ότι η συχνότητά της θα είναι μεγαλύτερη στον εμβολιασμό έναντι COVID-19
- ✓ Είναι σημαντικό για τους εμβολιαστές να είναι εκπαιδευμένοι να την αντιμετωπίσουν και να υπάρχει η απαραίτητη υποδομή σε όλα τα εμβολιαστικά κέντρα
- ✓ Ο εμβολιαζόμενος που παρουσίασε αναφυλακτική αντίδραση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται άμεσα σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, να παρακολουθείται για 6-12 ώρες και ιδανικά να παραπέμπεται σε ειδικούς για διερεύνηση

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΑΦΥΛΑΞΙΑΣ

Αναλυτικό πρωτόκολλο διαχείρισης αναφυλαξίας με τον ορισμό, τα κριτήρια, τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα φάρμακα πρώτης γραμμής, που πρέπει να χρησιμοποιηθούν περιλαμβάνεται στο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο, (Παράρτημα Γ)

Αλγόριθμος Αναφυλαξίας

Είναι Αναφυλαξία;

- (A) Αεραγωγός, (B) Αναπνοή, (C) Κυκλοφορία,
- (D) Νευρολογική Κατάσταση
- (E) Εκθεση/ Περιβαλλοντικές Συνθήκες

Κλήση για βοήθεια (166/112)

Τοποθέτηση ασθενούς σε ύπτια θέση με ανασκωμένα κάτω άκρα

ΑΜΕΣΑ
Χορήγηση αδρεναλίνης EM

Περαιτέρω υποστήριξη

- Προσπέλαση αεραγωγού
- Χορήγηση O2
- Χορήγηση αγριών ευδιαφρεσίας
- Χρήση φαρμάκων 2ης γραμμής (έμφαση σεντινένη, υδροκορτιζόνη)

- Έλεγχος ζωτικών σημείων
- SpO2
- HKΤ
- Αρτηριακή Πίεση

(1) Συνοπτικές συστάσεις δοσολογίας πλούτων ανάλογα με το Σωματικό Βάρος (ΣΒ), ανά 5-15 λεπτά. έως 3 φορές:

- ΣΒ 10-25 kg: 0,01 mg/kg ή έως 150 μg (0,15 mg)
- ΣΒ 25-30 kg: 300 μg (0,3 mg) [7-12 επών]
- ΣΒ>30 kg: 300 μg με 500 μg (0,3 με 0,5 mg)

(2) Συνοπτικές συστάσεις χορήγησης ηγρών:

- Ενήλικες: 500-1000mL
- Παιδιά: κρυσταλλοειδή 20mL/kg

- (3)
- Εγκύων/Παιδιά > 12 επών
 - Παιδιά 6-12 επών
 - Παιδιά 4 μηνών - 6 επών
 - Παιδιά < 4 μηνών

- Παιδιά
- Ενήλικες

Δημιουργία
(εάν αρκεί)
ΤΟΠΟΣ

-

-

-

Υγρασιοαεράνδην
(πλαστική αργιλί)
200mg
100mg
50mg
1mg/kg ή 22 μετρητά δόσης: 50 mg
15mg

Μεθαμπετεντούλην
(εάν αρκεί)
1 mg/kg ή 22 μετρητά δόσης: 50 mg
15mg

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Κάθε Εμβολιαστικό Κέντρο που λειτουργεί πρέπει να ακολουθεί τη «Λίστα Ελέγχου Ποιότητας Καλών Πρακτικών για τα Εμβολιαστικά Κέντρα COVID-19» (Παράρτημα Z).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΣΕ ΕΛΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ.
Λιστά Ελέγχου Ποιότητας Καλών Πρακτικών για τα
Ερβολαιοποιικά Κέντρα COVID-19

Ημερομηνία:	_____ / _____ / 202_____	Ερβολαιοποιικό Κέντρο:		
Ονοματεπώνυμο Υπεύθυνου:				Υπογραφή:
ΟΙ ΕΡΒΟΛΑΙΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΑΣ ΝΑ ΣΥΜΒΑΘΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΕΙΝΑ (δηλώστε ενοτικό οικτρό να βούλεται στη συμβατότητα)				
3. ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΑΙΤΗΣΗΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ (Δείχνετε ποινικής ένταξης λεπτομέρειες του κέντρου)				
A) ΑΙΓΑΛΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΙ ΕΜΒΟΛΙΟΝΤΟΣ				
1. Το ίδιο ή καλύτερο από το ίδιον υπάλληλο η συνένωση αιγαλού;	Ναι	Οχι		
2. Η μέθοδος αιγαλού επιτρέπει τη διακανονισμένη παραγωγή;	Ναι	Οχι		
B) ΚΕΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΗΓΗΣΗ ΕΜΒΟΛΙΟΥ (από την ημέρα προτού την αιγαλού)				
3. Κατά την έρημη η σύλληψη αιγαλού πραγματοποιείται σε αποτελεσματική θέση;	Ναι	Οχι		
4. Κατά την έρημη στο κέντρο, η σύλληψη αιγαλού γίνεται υπό συνολική φροντίδα σε ρυθμός;	Ναι	Οχι		
5. Κάνεται την αιγαλού στην άνωση, όπου οι αιγαλούς γίνονται σε αιγαλούς;	Ναι	Οχι		
6. Κατά την αιγαλού στην άνωση, λεπτομέρειες σε φραγμούς γίνονται σε αιγαλούς;	Ναι	Οχι		
C) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΙ ΥΓΙΑΣ				
7. Έχει πρόβλεψη για τη προστασία των εργαζομένων από αποτυπώσεις;	Ναι	Οχι		
8. Έχει προβλεψη για την αποτυπώση από την προστασία της προστατευόμενης πληροφορίας;	Ναι	Οχι		
9. Έχει πρόβλεψη για την αποτυπώση από την προστασία της προστατευόμενης πληροφορίας;	Ναι	Οχι		
10. Ο προστατευόμενος υπάλληλος έχει αποδειχθεί ασθενής (CPR) και δεν επιμένει στην αίγαλη στον άνωση ή στην αιγαλού στην άνωση;	Ναι	Οχι		
11. Προσέρχεται στην αιγαλού ακριβώς πριν την προστασία της προστατευόμενης;	Ναι	Οχι		
12. Το μέλος της προστατευόμενης προστατεύεται από την αίγαλη στην άνωση, με ιδιαίτερη προσέρχεση;	Ναι	Οχι		
13. Υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ της προστατευόμενης και της προστασίας;	Ναι	Οχι		
14. Υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ της προστασίας και της αιγαλού;	Ναι	Οχι		
15. Εγγυείται στην προστατευόμενη πληροφορία ότι το έργο της προστασίας δεν προκαλεί πρόβλημα.	Ναι	Οχι		
D) ΠΡΩΤΗΓΙΑ ΑΙΓΑΛΟΙΣ ΚΟΥΟΥ - ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΒΟΛΙΑΖΟΥΝΤΟ				
16. Υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ στρατηγικών προσωπών;	Ναι	Οχι		
17. Υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ προστατευόμενης πληροφορίας;	Ναι	Οχι		
18. Είναι διαθέσιμη πρόσβαση από την προστασία στην πληροφορία;	Ναι	Οχι		
19. Εγγυείται στην προστατευόμενη πληροφορία ότι το έργο της προστασίας δεν προκαλεί πρόβλημα.	Ναι	Οχι		
20. Υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ προστατευόμενης πληροφορίας και της προστασίας για τον COVID-19.	Ναι	Οχι		

2. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΛΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	
(Διάρκεια επίσημης παρατήρησης και ιστορικό του πέρασμα της πρεθόνης λειτουργίας του κέντρου)	
ΑΙΓΑΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΖΕΡΩΣ ΕΙΔΟΥΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΟΥΣ ΑΙΓΑΙΟΥΡΓΙΑΣ	ΣΕΙΩΑΤΟ
24. Τι αίγαιοργία συμπέρασε σε υπόθεση λειτουργίας παρατήρησης	ΝΑΙ / ΟΧΙ
25. Γενική άποψη κατανόησης της διαδικασίας επιχείρησης γενικότερης - 3 αιγαιοργίες παρατήρησης	ΝΑΙ / ΟΧΙ
26. Τι γέγονο προκάλεσε την αιγαιοργία σας σήμερα;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
3. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΗ ΕΙΔΟΥΣΩΝ	
27. Οι σημαντικότερες λύσεις στη διαδικασία λειτουργίας (από την οποία την προτεραιότητα)	ΝΑΙ / ΟΧΙ
28. Τι γέγονο προκάλεσε την αιγαιοργία σας σήμερα;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
29. Εάν το γέγονο προκάλεσε την αιγαιοργία σας σήμερα, μάλιστα το προεπιλεγμένο προβληματικό γεγονότο που προκάλεσε την αιγαιοργία σας σήμερα;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
30. Μάλιστα το γέγονο προκαλείσαντο σημαντικά διστυχώματα στην απασχόληση ή ηρεμία διαθέσιμη;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
4. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΙΔΟΥΣΩΝ	
31. Προτεραιότητα από την αιγαιοργία προστασίας στην αιγαιοργία παρατήρησης	ΝΑΙ / ΟΧΙ
32. Οι αποτελέσματα γενικά εμφανίζονται για αποτελεσματικότητα στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
33. Τι προτεραιότητα προστασίας έχετε σήμερα;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
34. Το προτεραιότερο προστατευτικό στόχο σας σήμερα είναι το προστατευτικό σύστημα	ΝΑΙ / ΟΧΙ
35. Τα σημαντικότερα γεγονότα που σημειώθηκαν στη διαδικασία λειτουργίας της παρατηρητικής περιόδου	ΝΑΙ / ΟΧΙ
36. Τι πλήρως προστατευτικό μέσο γέλειο προστατεύει σε θέση;	ΝΑΙ / ΟΧΙ
37. Τα σημαντικότερα γεγονότα που σημειώθηκαν στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
38. Η γενική άποψη για την αποτελεσματικότητα στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
39. Τι προτεραιότητα για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
40. Η γενική άποψη για την αποτελεσματικότητα στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
41. Τι προτεραιότητα για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
42. Οι καθημερινές παρατηρήσεις στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
5. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΕΙΔΟΥΣΩΝ ΕΙΔΟΥΣΩΝ	
43. Παρατηρήσεις στη διαδικασία λειτουργίας παρατηρητικής περιόδου	ΝΑΙ / ΟΧΙ
44. Τι προτεραιότητα για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας παρατηρητικής περιόδου	ΝΑΙ / ΟΧΙ
45. Η γενική άποψη για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
46. Τι προτεραιότητα για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
47. Τι προτεραιότητα για την αιγαιοργία παρατήρησης στη διαδικασία λειτουργίας	ΝΑΙ / ΟΧΙ
48. Οι γεγονότα στη διαδικασία λειτουργίας παρατηρητικής περιόδου	ΝΑΙ / ΟΧΙ
6. ΚΑΤΑΓΕΓΕΝΕΡΩΣΗ ΕΙΔΟΥΣΩΝ	
49. Οι αποτελέσματα παρατηρήσεων σήμερα στη διαδικασία λειτουργίας παρατηρητικής περιόδου	ΝΑΙ / ΟΧΙ
50. Το γεγονότο παρατηρήσεων που συνδέεται με την παρατηρητική περίοδο COVID-19	ΝΑΙ / ΟΧΙ

3. ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
(ολοκλήρωση των παραπάνω μετά τη λήξη της λειτουργίας)

		ΣΧΟΛΙΟ
51. Η διαδικασία την οποία πάντα εμβολίζεται αύριο καταρρέει στο πλευρά της καθ. ήμέρας	ΝΑΙ	ΟΧΙ
52. Ομοσπονδιακό γνωστόν/ναν γνωστόν στην προηγούμενη σύγχρονη η οποία φύλασσε πολεμώντων δύναμης από την έπαθληση	ΝΑΙ	ΟΧΙ
53. Στο πλευρά της κρηπούντας γρήγορα το νίκαιρο προβλέπεται από την παρούσα η περιοχή ορθόλευκα που διαχρονικά αποτελεί τοπό τοντού ποντού στον επαλλαγό δημόσια αποθήκης	ΝΑΙ	ΟΧΙ
54. Τυρί προσωρινά από βάθος λόγω καταρρέει ο αρρείο και γιαννιανήρια στης σφρίνες προστασίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ
55. Τυρί σφραγίστηκε σύμβολος γιαννιανήρια στης σφρίνες προστασίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ
56. Όλο το βιολογικό πετσένινο υλικό ή χαρακτηριστικό με τις σχετικές διαδικασίες	ΝΑΙ	ΟΧΙ
57. Οι εμβολισμοί ήρθαν καταρρέοντες στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών	ΝΑΙ	ΟΧΙ
58. Τυρί συντημένης ινχρής γιαννιανήρια στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών και στην Κήπη της ΕΟΦ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
59. Όλες οι απειλές πληροφορίας γιαννιανήρια στη σφράγιδα για προστασία των προσωπικών διδύμων	ΝΑΙ	ΟΧΙ
60. Το φύλλο κατόπιν των προστατικών ήγην / πτωσιαρχή ή αυτό το γηρυόρο	ΝΑΙ	ΟΧΙ

3

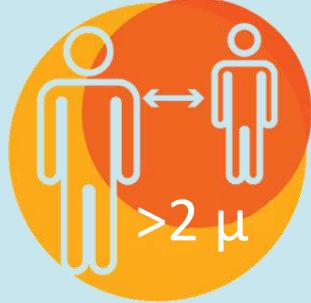
Η επιστροφή στην κανονικότητα απαιτεί την εφαρμογή
όλων των διαθέσιμων προληπτικών μέτρων

Εμβολιάσου

Φόρεσε τη μάσκα σου

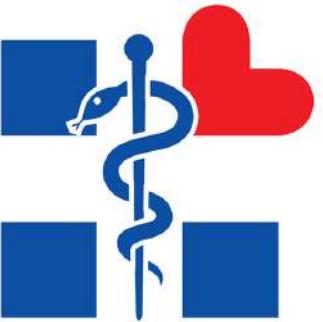

Τήρησε τις αποστάσεις

Πλένε συχνά τα χέρια σου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Βιβλιογραφία

- Υπουργείο Υγείας. Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο για Εμβολιαστικά Κέντρα COVID-19.
- ΕΟΔΥ. Νέος κορωνοϊός Covid-19 – Οδηγίες. <https://eody.gov.gr/neos-koronaios-covid-19/>
- ΕΟΦ. Τι είναι η κίτρινη κάρτα; <https://www.eof.gr/web/guest/yellowgeneral>
- Μπαραμπούτης Ι, Χατζηθανασίου Γ. Η νόσος από Κορωνοϊό COVID-19. Διαδικτυακό Βιβλίο: Πλαθογένεια, Διάγνωση, Αντιμετώπιση. <https://covid19coronoirosdiagnositherapeia.blogspot.com/>
- Comirnaty SmPC Δεκ 2020. https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/comirnaty-epar-product-information_el.pdf
- ECDC. Latest evidence on COVID-19. <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence>
- ECDC. Maps in support of the Council Recommendation on a coordinated approach to the restriction of free movement in response to the COVID-19 pandemic in the EU/EEA and the UK. <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>
- ECDC. COVID-19 situation update for the EU/EEA and the UK, as of week 51 2020. <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>
- CDC. COVID-19. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html>
- CDC. Symptoms of Coronavirus (COVID-19) . <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/downloads/COVID19-symptoms-24x36-en.pdf>
- WHO. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard. <https://covid19.who.int/>
- WHO. COVID-19 vaccines. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>
- UK Government. Coronavirus (COVID-19). <https://www.gov.uk/coronavirus>
- Public Health England. COVID-19 vaccination programme. Information for healthcare practitioners [Covid-19 programme guidance for healthcare workers \(publishing.service.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-programme-guidance-for-healthcare-workers)
- Public Health England. COVID-19: the green book, chapter 14a. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/943663/Greenbook_chapter_14a_v3.pdf
- Ijaz MK, Sattar SA, Rubino JR, Nims RW, Gerba CP. Combating SARS-CoV-2: leveraging microbicidal experiences with other emerging/re-emerging viruses. PeerJ. 2020 Sep 8;8:e9914. doi: 10.7717/peerj.9914. eCollection 2020.
- Bloomberg. Astra Delivers But Can't Match Rivals. Here's What We Know. [AstraZeneca \(AZN\)-Oxford Covid-19 Vaccine Delivers. Here's What We Know – Bloomberg](https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-09-08/astrazeneca-azn-oxford-covid-19-vaccine-delivers-here-s-what-we-know)
- CBC. A closer look at Canada's homegrown COVID-19 vaccine candidates. <https://www.cbc.ca/news/technology/canadian-vaccine-candidates-covid-coronavirus-1.5764874>
- Lurie N, Saville M, Hatchett R, Halton J. Developing Covid-19 Vaccines at Pandemic Speed. N Engl J Med. 2020 May 21;382(21):1969-1973.
- Cevik M, Kuppalli K, Kindrachuk J, Peiris M. Virology, transmission, and pathogenesis of SARS-CoV-2. BMJ. 2020 Oct 23;371:m3862.

